

[Landbrugsministeren.]

brugt, og der foreligger for Ministeriet Andragender fra nystiftede Driftslaaneforeninger om et ret betydeligt Beløb udover den givne Bevilling. Ministeriet har set sig nødsaget til at standse Udstedelsen af yderligere Laanebevillinger, indtil der maatte foreligge vedtaget en Tillægslov, som stiller yderligere Midler til Raadighed. Ved Behandlingen af Loven i forrige Samling tror jeg, jeg tør sige, at det fra alle Sider blev erkendt, at naar Loven fastsatte Bevillingen til 6 Mill. Kr., var det et i høj Grad skønsomt ansat Beløb, og det var en Forudsætning, som jeg ogsaa tror blev tiltraadt fra alle Sider, at hvis det skulde vise sig, at disse 6 Mill. Kr. ikke var tilstrækkelige, maatte man være forberedt paa at supplere Bevillingen op til et passende Beløb, idet det vilde være en Urimelighed, om man pludselig standsede, gav Bevilling til en hel Række Driftslaaneforeninger og nægtede det til andre i andre Egne af Landet, som var lige saa berettigede til at opnaa de billige Laan, disse Driftslaane repræsenterer.

Jeg tror, at det i det store og hele kan siges, at denne Foranstaltning, at oprette Driftslaaneforeninger mellem Landmænd under solidarisk Ansvar, under de forhaandenværende vanskelige økonomiske Forhold har vist sig at være en nyttig Foranstaltning. Idet jeg om selve Sagen henviser til den Betænkning, der er afgivet af Folketingsudvalget, i hvilken man vil finde en ret udførlig Beretning fra Landbrugsministeriet om de hidtil uddelte Laanebevillinger og om de Forhandlinger, der er ført mellem Landbrugsministeriet og de nedsatte Amsudvalg vedrørende denne Laanebevillings Forvaltning, skal jeg da tillade mig at anbefale Lovforslaget til villig Behandling og saa vidt muligt ogsaa hurtig Behandling, da Laaneforeningerne nu i længere Tid har ventet paa, at den Hjælp, der her ydes, kunde komme dem til gode.

Jeg anbefaler altsaa Forslaget til hurtig Fremme her i Tinget.

Hauch: Det Lovforslag, Tinget i Øjeblikket har til Behandling, er hverken med Hensyn til Omfang eller Indhold noget særlig vanskelig overskueligt Forslag. Det blev fremsat i det høje Folketing den 9. Oktober og har altsaa øjensynlig været behandlet med stor Grundighed af Folketinget, og jeg maa sige, at jeg har det Indtryk, at man navnlig fra et af Oppositionspartiernes Side har opholdt sig mere ved

smaa Enkeltheder, kunde jeg fristes til at sige, i Forbindelse med denne Sag end strengt paakrævet, særlig under Hensyn til, at saa mange Laaneforeninger ude i Landet, som havde Rammerne i Orden til Arbejdet, har været afskaaret fra at faa Laan i et Par Maaneder. Imidlertid har jeg det Haab, at Lovforslaget vil faa en baade villig og hurtig Behandling i det høje Landsting, saa at disse Foreninger kan komme til at arbejde efter deres Formaal og efter de Forudsætninger, hvorunder de er dannet. Det var jo nemlig saadan, at da dette Lovforslag blev vedtaget sidste Aar, var man fra alle Sider enig om, at de Midler, der stillede til Raadighed, neppe vilde forslaa, for saa vidt der i det hele taget blev nogen Brug for Loven. Der blev ogsaa, saa vidt jeg erindrer, fra alle Sider givet Tilslutning til, at man vilde tiltræde Bevillingens Forhøjelse, dersom det maatte vise sig, at Driftslaaneforeningerne virkelig kom i Stand. Forholdet var jo i Fjor, da Loven blev vedtaget, dette, at der samtidig vedtoges en Lov om Akkordordning for Landbrugere, og adskillige ærede Medlemmer af Rigsdagen havde vel nok den Opfattelse, at den Lov, der kunde ventes at blive mest Brug for i den kommende Tid, vilde være Akkordloven. Det er ikke blevet Tilfældet, og jeg kunde fristes til at sige: heldigvis, idet man utvivlsomt maa være berettiget til heri at se et Udtryk for, at det ikke gik saa galt, som man egentlig havde frygtet.

Man har gjort den Betragtning gældende, at det Lovforslag, som vedtoges om Akkordordninger, ikke blev benyttet, fordi Loven var upraktisk. Jeg skal ikke komme ind paa en nærmere Omtale af disse Forhold, men ønsker dog at sige, at naar Loven i det hele blev gennemført, var det ud fra den Betragtning, at det vilde være vanskeligt at skaffe de fornødne Midler til Veje, og disse Midler stillede Staten saa til Raadighed. I Praksis har det vist sig, at der ikke blev Brug for saa mange Midler, som man havde frygtet, og at Pengeknapheden ikke var saa stor, som man havde ventet. Det er jo i Virkeligheden en Udvikling, som man kun kan se paa med Tilfredshed.

Driftslaaneloven er blevet benyttet ret stærkt; det ser ud til, at man ude i Befolkningen har fundet, at der her var en Hjælp, som kunde benyttes, og som det altsaa ogsaa viser sig, at man i ret stor Udstrækning har benyttet. Jeg anser dette for grumme glædeligt, og i den Omstændighed, at Loven benyttes saa stærkt, ser jeg et Udtryk for, at man nu ser med mere Til-